

Vězeňská služba České republiky
Generální ředitelství Praha

Soudní č. 1672/1a, pošt. příhrádka 3, 140 67 Praha 4, tel.: 244 024 111, fax: 244 024 809, ISDS: b86abcb

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

[REDACTED]

SDĚLENÍ

ve věci žádosti o poskytnutí informace

Vězeňská služba České republiky, se sídlem Soudní 1672/1a, 140 67 Praha 4, subjekt povinný ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů („povinný subjekt“), přijala prostřednictvím elektronické adresy podatelny dne [REDACTED] požadavek na poskytnutí informace ve smyslu zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů, který podal [REDACTED] („žadatel“); zaevidovala jej pod čj. [REDACTED]

Žádost o poskytnutí informace obsahovala následující požadavky (cit.):

1. *Odsouzeným vykonávajícím trest odnětí svobody ve věznici se zvýšenou ostrahou a odsouzeným vykonávajícím trest odnětí svobody na doživotí nemůže být podle § 71 odst. 2 a § 72b Zákona o výkonu trestu odnětí svobody (dále jen „ZVTO“) výkon trestu odnětí svobody přerušen.*

Důvodová zpráva k novele ZVTOS provedená zákonem č. 58/2017 Sb. však uvádí: „Ani u odsouzeného vykonávajícího trest ve věznici se zvýšenou ostrahou v situaci zvláštního zřetele hodné (návštěva kriticky nemocného příbuzného nebo jeho pohřeb apod.), nehrozí-li nebezpečí útěku, není vyloučeno, aby mohl opustit prostor věznice. Nebude se tak ale dít ve formě opuštění věznice nebo přerušení výkonu trestu, kdy se odsouzený pohybuje mimo věznici samostatně, tj. bez přítomnosti příslušníků Vězeňské služby, ale v těchto případech se tak bude dít ve formě eskorty, tj. za přítomnosti příslušníků Vězeňské služby.“. Zajímalo by mě tedy:

- a) *Zda k takovým situacím, kdy odsouzený vykonávající trest odnětí svobody ve věznici se zvýšenou ostrahou/na doživotí navštíví pohřeb či v nemocnici osobu blízkou (či chce jiným způsobem vykonávat své právo na respektování soukromého a rodinného života) v praxi opravdu dochází a pokud ano, v jakých počtech se tak za poslední roky stalo.*
- b) *Na základě jakého procesu může daná osoba „opuštění“ věznice za doprovodu eskorty dosáhnout, tzn. zejména zda je tento postup nějak standardizován napříč vězeňskými zařízeními a pokud ano, tak v jakém předpise a jak je takový postup stanoven.*
- c) *Pokud takový standardizovaný postup existuje, tedy odsouzený má možnost si podat „žádost“, jaké je „procento úspěšnosti“, tedy v jakém poměru jsou takové „žádosti“*

zamítány/je jim vyhověváno a existují nějaké záruky, aby osoba, která o možnosti odsouzeného zúčastnit se pohřbu osoby blízké rozhoduje, tak nečinila pouze na základě své libovůle (např. nutnost odůvodnění zamítavého rozhodnutí)? Jaké jsou možné důvody pro to, aby žádost mohla být zamítnuta?

d) Pokud takový postup neexistuje, probíhá tedy celý postup pouze na základě „neformálních dohod“ bez jakýchkoliv záruk.

2. Obdobná situace panuje i v případě osob ve výkonu vazby, kde právní úprava možnost přerušení výkonu vazby ani v případech zvláštního zřetele hodných, jako je návštěva osoby blízké v nemocničním zařízení či účast na pohřbu či naopak narození osoby blízké dokonce nejspíše vůbec nezná a tedy ji ani nezakazuje, což však opět nevylučuje možnost takových osob zúčastnit se pohřbu/narození osoby blízké či ji navštívit v nemocnici s eskortou v rámci výkonu vazby. mé otázky jsou tedy rovněž obdobné:

a) Zda v praxi k situacím, kdy by bylo „opuštění věznice s eskortou“ vazebně stíhaným osobám umožněno dochází, či zda takové osoby v praxi nemají možnost např. pohřeb osoby blízké navštívit a pokud ano,

b) V jakých počtech se tak za poslední roky stalo

c) Zda pro takové situace existuje standardizovaný, právem (interními předpisy) upravený postup a pokud ano, tak jak probíhá, kdo o těchto „žádostech“ rozhoduje, kolik vazebně stíhaných osob o možnost opustit věznici v rámci výkonu práva na respektování soukromého a rodinného života požádalo a z jakých důvodů byly/mohou být jejich „žádosti“ zamítnuty?

II.

K jednotlivým bodům žádosti uvádí povinný subjekt následující:

Ad 1. a)

Možnost eskortovat odsouzené na pohřeb či z důvodu realizace návštěvy osoby blízké z naléhavých zdravotních či jiných závažných důvodů není žádným vnitrostátním předpisem explicitně vyloučena. Žadatelem zmiňovaná důvodová zpráva k zákonu č. 58/2017 Sb., kterým se mění zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, k uvedenému ustanovení připouští, aby byl odsouzený zařazený do věznice se zvýšenou ostrahou v situaci hodné zvláštního zřetele eskortován například na pohřeb či na návštěvu nemocného příbuzného, nicméně je-li vzato v potaz ustanovení § 2 odst. 1 písm. c) zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční strážní České republiky, ve znění pozdějších předpisů, pak je zřejmé, že výčet povinností v oblasti realizace eskort vězněných osob je taxativní, nikoliv demonstrativní a Vězeňská služba České republiky tak není povinna vždy na žádost vězněné osoby participovat vlastními prostředky a za doprovodu vlastních sil (rozumí se příslušníků Vězeňské služby České republiky) na vyřizování a realizaci eskort z výše uvedených závažných situací.

K žadatelovu dotazu na aplikační praxi ve Vězeňské službě České republiky povinný subjekt uvádí, že žádosti vězněných osob, kterým ze zákona není umožněno přerušení výkonu trestu odnětí svobody, o realizaci eskorty ze zvlášť závažných důvodů nejsou běžně podávány (zjišťováno za posledních 5 let) a v případě, kdy odsouzený neměl ze zákona umožněno přerušení výkonu trestu odnětí svobody, nebylo těmto ojedinělým žádostem vyhověno.

Centrální statistika žádostí o tento druh eskorty, včetně způsobu jejich vyřízení, není povinným subjektem vedena.

Ad 1. b)

V rámci interních předpisů Vězeňské služby České republiky není upraven standardizovaný postup pro podávání žádostí vězňených osob o realizaci eskorty ze zvlášť závažných důvodů (např. účast na pohřbu, návštěva umírajícího člena rodiny apod.). Vězněná osoba tuto případnou žádost může podat k řediteli věznice prostřednictvím pověřeného zaměstnance. Žádost je pak vždy ředitelem věznice důkladně a individuálně posuzována, a to z pohledu bezpečnostních rizik, ochrany zdraví, morálky a práv a svobod třetích osob. Rozhodování o povolení či zamítnutí žádosti je plně v kompetenci jednotlivých ředitelů vazebních věznic a věznic, kteří své stanovisko k žádosti zdůvodňují.

Ad 1. c)

Povinný subjekt nevede evidenci počtu výše uvedených žádostí, stejně jako není vedena centrální statistika o způsobu vyřízení těchto žádostí.

Jak je uvedeno výše v písm. b), ředitel věznice rozhoduje o způsobu vyřízení žádosti v rámci správního uvážení, přičemž možné důvody pro zamítavé stanovisko souvisí především s osobností, celkovým chováním a trestnou činností odsouzené osoby s ohledem na eliminaci bezpečnostních rizik, posouzení zajištění ochrany zdraví, morálky, práv a svobod třetích osob.

Nad rámec výše zmíněného povinný subjekt doplňuje, že je nezbytné brát v potaz také finanční náklady spojené s tímto druhem eskorty.

Ad 1. d)

Vězeňská služba České republiky, potažmo ředitelé jednotlivých organizačních jednotek, nepostupují při správním uvážení na základě „neformálních dohod“, ale rozhodují po předchozím důkladném individuálním posouzení věci (žádosti) výhradně v rámci své pravomoci a v mezích stanovených platnou legislativou (viz § 76 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů).

Ad 2. a), b), c)

Ve vztahu k obviněným hovoříme v souladu s ustanovením § 10 zákona č. 293/1993 Sb., o výkonu vazby, ve znění pozdějších předpisů, pouze o propuštění z výkonu vazby, a to za podmínek uvedených výše v písm. a) až d), z čehož vyplývá, že není v pravomoci ředitele věznice rozhodnout o tom, aby obviněný na vlastní žádost opustil výkon vazby za účelem realizace eskorty. S ohledem na výše uvedené jsou odpovědi na další otázky bezpředmětné.

